

Колесо Часу. Кн. 7. Корона Мечів

Роберт Джордан

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — Галина Михайловська

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

ПРОЛОГ

Блискавиці

Майже з самої верхівки Білої Вежі, з висоти приблизно вісімдесят спанів над землею, крізь велике аркове вікно Елайда дивилася на багато миль вдалину на пагористі рівнини, що розкинулися за Тар Валоном аж до лісів, які обрамляли ріку Еринін. Ріка бігла з північного заходу, а зустрівши на своєму шляху острів зі славетним містом, ділилася надвоє, огинаючи його білі мури. Там, унизу, довгі ранкові тіні мали розкреслювати місто смугами, та з цієї вишини все видавалося світлим та ясным. Навіть легендарні «безверхі вежі» Кайрена не могли насправді змагатися з Білою Вежею. І, звісно ж, не могли рівнятися з нею і решта тарвалонських веж, що поступалися їй висотою, хай люди і прославляли по усіх усядах і ці вежі, і підвісні мости між ними, що пронизували небо.

Тут, у підхмар'ї, майже постійний вітерець пом'якшував неприродну жаринь, що немов затискала світ у лещатах. Минуло Свято Вогнів, і зараз сніг мав би вкривати землю щільним покривом, але погода натомість була, як посеред спекотного літа. Ще одна ознака того, що Остання битва наближається, того, що Морок торкається світу. Звісно, Елайда не дозволяла спекоті впливати на себе навіть тоді, коли спускалася з вежі. І не через вітерець вона переселилася до цих непретензійних кімнат на самісінькій вершині, перебралася попри незручності, які створювали незлічені сходишки.

Однотонні червонясті кахлі підлоги, білі мармурові стіни з нечисленними гобеленами не могли дорівнятися до пишноти кабінету Амерлін та прилеглих до нього кімнат на нижчому поверсі. Вона й досі час від часу користувалася тими кімнатами, адже у свідомості багатьох людей ті були нерозривно пов'язані з могутністю Престолу Амерлін, однак мешкала саме тут і здебільшого тут же працювала. І все через краєвид з вікна. Її

цікавила не панорама міста, не ріка чи ліси. Ні, хотіла бачити те, що починало зростати поблизу Вежі.

На подвір'ї, що раніше слугувало місцем тренувань Охоронців, розкинулися котловани та підмурівки, піднялися дерев'яні крани та штабелі мармурових і гранітних брил. На майданчику, наче мурахи, роїлися каменотеси та підсобні робітники, а крізь ворота на подвір'я Вежі прямували нескінченною вервечкою вози, підвозячи ще камінь, багато каменю. Трохи віддалік стояла дерев'яна «робоча модель», як іменували її каменярі, така велика, що людина могла залізти всередину та, сидячи навпочіпки, детально роздивитися, куди має бути припасована кожна брила. Здебільшого робітники не вміли читати і не тямали ані в текстах, ані в кресленнях. Ця «робоча модель» була завбільшки з добрий будинок.

Якщо у кожного короля чи королеви є свій палац, то чого б мала Престол Амерлін тулитися в апартаментах, не набагато розкішніших за кімнати пересічних сестер? Її палац буде не менш величним за Білу Вежу, а шпиль на десять спанів вищим за ту. Коли головний каменярь почув таку вимогу, у нього кров відлинула від обличчя. Білу Вежу свого часу збудували огіри, а сестри допомагали їм, застосовуючи Силу. Але кинувши погляд на обличчя Елайди, майстер Лерман заходився вклонятися та повторювати, заїкаючись, що, звісно, все буде зроблено, як вона бажає. Наче вона в цьому сумнівалася.

Елайда роздратовано стисла губи. Вона хотіла, щоб її палац будували огіри, але ті, невідомо чому, усаїтнілися у своїх стеддінгах. Елайда зверталася до найближчого стеддінгу, Джейнтойн, у Чорних пагорбах, та на її запрошення відповіли відмовою. Чемною, але відмовою, і це їй, Престолу Амерлін! Ці огіри перетворилися на справжнісіньких відлюдників. А може, вони хотіли бути якнайдалі від світу, де більшало безладу, бо й завжди не брали участі в людських суперечках.

Елайда рішуче викинула огірив з голови. Вона пишалася своїм умінням відрізнати можливе від неможливого. Огіри — це дрібниця. Вони нічого не важать у світі, якщо не брати до уваги міста, які вони збудували дуже й дуже давно, а тепер лише відвідують зрідка, щоб ремонтувати.

Чоловіки, що метушилися на будівельному майданчику, змусили Елайду насупити брови. Будівництво просувалося надто повільно. Огіри, схоже, недосяжні, але, можливо, вдасться знову скористатися Єдиною Силою. Мало хто з сестер мав достатні здібності, аби сплітати потоки Землі, але зміцнити кам'яні брили чи скріпити їх одна з одною багато Сили й не треба. Так. В її уяві палац стояв завершений: простягнулися колони, сяють позолотою величні бані, а один шпиль злітає у височінь, сягаючи неба... Вона звела очі вгору, до безхмарного небозводу, туди, де має височіти цей шпиль, і зітхнула протяжливо. Так. Вона віддасть накази вже сьогодні.

Високий підлоговий годинник у неї за спиною відбив третю годину ранку, луною відгукнулися гонги і дзвони у місті, та багатоголосий передзвін ледь долинав на таку вись. З усмішкою на вустах Елайда відійшла від вікна, обмикуючи кремову шовкову сукню з червоними прорізами та розправляючи на плечах широкий смугастий палантин, ознаку Престолу Амерлін.

За склом пишно орнаментованого золоченого годинника під музику рухалися невеличкі фігурки з золота, срібла та кольорової емалі. На одному з рівнів траллоки з рогами та звірячими рилами втікали від Айз Седай у плащі; на іншому — чоловічок, вочевидь Лжедракон, відбивався від срібних блискавиць, що їх кидала ще одна сестра. А над циферблатом, на вершечку футляра, король та королева з коронами на головах схиляли коліна перед Престолом Амерлін з палантином на плечах, а на золотій арці у неї над головою сяяв Пломінь Тар Валона, вирізьблений з великого місячного

каменю.

Елайда рідко сміялася, але, поглянувши на годинник, не могла стримати задоволений смішок. Кемейл Сорентейн, Амерлін, що вийшла з Сірої Аджі, замовила цей годинник, мріючи повернутися до часів ще до Траллоцьких війн, коли жодний правитель не міг посісти трон без схвалення Вежі. Та мрії Кемейл зазнали безславного кінця, як і вона сама, і годинник три сторіччя припадав пилом у темній коморі, бо у всіх наступних Амерлін викликав лише неприємні відчуття. У всіх, але не у Елайди. Колесо Часу обернулося. Те, що було колись, може справдитися знову. Справдиться знову.

Годинник у високому футлярі стояв точно навпроти дверей до її вітальні, за якою були спальня та гардеробна. Стіни прикрашали чудові барвисті гобелени з Тіру, Кандору, Арад Доману, заткані ще й срібними та золотими нитками. Гобелени теж висіли точно один навпроти одного, бо Елайда любила порядок. Майже всю підлогу встеляв тарабонський килим з червоними, зеленими і золотими візерунками; такі шовкові килими цінувалися найвище. У кожному кутку кімнати на строгому прямокутному мармуровому цоколі розмістилася біла ваза з витонченої порцеляни Морського народу з двома дюжинами червоних троянд, зібраних у вишукані букети. Наразі троянди не розпускалися самі собою, без Єдиної Сили, через посуху і страшенну спеку; але, на її думку, заради цього варто було докласти зусиль. Позолота вкривала й стілець, один-однісінький на всю кімнату, — тепер нікому не дозволялося сидіти в її присутності — і письмовий стіл, щоправда в строгому стилі, притаманному Кайрену. Так, це досить скромна кімната, лише два спани заввишки, але вона згодиться, доки буде готовий її палац. Згодиться через те, що можна роздивитися з вікон.

Вона опустила на стілець, мало не торкаючись темноволосою головою Пломеню Тар Валона, викладеного з місячних каменів.

Поліровану стільницю не захарашувала жодна зайва річ; тут стояли лише три лаковані скриньки алтарської роботи, вишикувані в чіткому порядку.

Відкинувши накривку скриньки, прикрашену золотими яструбами серед білих хмаринок, Елайда видобула з неї тоненьку паперову стрічку, що лежала поверх усіх повідомлень та листів.

Чи не всоте вона прочитала цидулку, яку приніс голуб з Кайрена дванадцять днів тому. Мало кому у Вежі було відомо, що вона її отримала. Ніхто її не читав, а якби й прочитав, не втямив би, про що в ній ішлося. Ця думка мало не змусила її знову розсміятися.

«Кільце у бика в носі. Очікую на приємну подорож до ринку».

Підпису не було, та вона його й не потребувала. Лише Ґаліна Касбан могла надіслати таке пречудове повідомлення. Ґаліна, якій Елайда довірила зробити те, що не довірила б нікому, крім себе. Не те щоб вона довіряла хоч комусь цілковито, але старшій в Червоній Аджі більше за інших. Урешті-решт, вона й сама була в минулому Червоною сестрою, і багато в чому й надалі відчувала себе Червоною.

«Кільце у бика в носі».

Ранд аль'Тор — Відроджений Дракон, чоловік, який, здавалося, був ладен поглинути увесь світ, який уже поглинув надто велику його частину — цей Ранд аль'Тор, огорожений щитом, перебував під повним контролем Ґаліни. І про це не знала жодна людина, здатна йому допомогти. Якби існував хоч натяк на це, цидулка була б геть іншою. З попередніх повідомлень випливало, що він спромігся заново відкрити Подорожування, Талант, що його Айз Седай утратили ще з часів Світотрощі, та це його не врятувало. Цим він навіть зіграв Ґаліні на руку. Схоже, він узяв за звичку зникати та повертатися, нікого не попереджаючи. Хто запідозрить, що цього разу він не сам кудись завіявся, а його викрали? Відчула, що їй кортить захихотіти.

Ще тиждень, максимум два, і аль'Тор буде у Вежі, під пильним наглядом і належним керівництвом, і так аж до Тармон Ґай'дон. Його руйнівним дінням буде покладено край. Справжнє божевілля — дозволяти будь-якому чоловікові, здатному направляти, розгулювати на волі; але ж більшість з Пророцтв про цього чоловіка стверджують, ніби він має зійтися з Мороком сам на сам в Останній битві, а вона, милістю Світла, може статися ще через багато років, попри те, що коїться з погодою. Адже знадобляться довгі роки, щоб навести порядок у світі, і в першу чергу виправити те, що накоїв цей аль'Тор.

Звісно, він накоїв лиш дещичю з того, що міг би, якби залишився на волі. Не кажучи вже про те, що він міг би дозволити себе вбити, перш ніж знадобиться. А тепер цього небезпечного молодика зв'яжуть і збережуть, сповитого, наче немовля в колисці, аж доки настане час доправити його до Шайол Гулу. А після цього, якщо він уціліє...

Елайда стисла губи в нитку. Пророцтва про Дракона кажуть, що йому не віцліти, і це, без сумніву, буде лише на краще.

— Матінко? — Елайда мало не підстрибнула, почувши голос Альвіарін. Вдирається, навіть не постукавши! — Матінко, я отримала повідомлення від Адж. — Струнка, з непроникним обличчям Альвіарін була в білій сукні, і такого ж кольору була вузька стола Хранительки на її плечах, що вказувало на те, що раніше вона належала до Білої Аджі. «Матінко» і її вустах звучало не шанобливим величанням, а зверненням до рівні.

Появи Альвіарін було досить, щоб зіпсувати Елайді настрої. Те, що Хранителька літописів походить з Білої, а не з Червоної Аджі, завжди було болючим нагадуванням про те, наскільки слабкою вона була на мить захоплення влади. Частково цю слабкість позиції вдалося подолати, але не до кінця. Поки що. Вона втомилася шкодувати про те, що має обмаль власних «вух та очей» за межами

Андору. А також про те, що її попередниці та попередниці Альвіарін вдалося втекти — хтось мав їм допомогти! — перш ніж вони змогли змусити їх віддати Елайді розгалужену мережу особистих агентів Амерлін.

Елайда страшенно хотіла мати цю мережу, яка належала їй за правом. За традицією Аджі віддавали Хранительці ту невелику частину власних агентів, якою бажали поділитися з Амерлін, та Амерлін була впевнена, що Альвіарін притримувала щось навіть із цього дріб'язку. Утім, вона не могла попросити Аджі надавати інформацію безпосередньо їй. Досить з неї слабкості, не вистачало ще жебракувати всім світом. Чи Вежею, а це одне й те саме, адже Вежа — це той світ, який насправді важить.

Елайда зберігала на власному обличчі такий само спокій, яким дихало обличчя Альвіарін, і привітала її кивком, вдаючи, ніби переглядає папери з лакованої скриньки. Вона повільно видобувала листи зі скриньки, один за одним, і так само повільно повертала їх на місце. Насправді вона жодного слова не бачила. Змушувала Альвіарін чекати, але це не надто її втішало. Надто дрібною була прикрість, і її дратувало шпигати потроху ту, котра мала б їй служити.

Амерлін могла видати будь-який декрет, який лише забажає, і слово її було абсолютним законом. Але ж на практиці без підтримки від Ради Вежі багато з цих декретів лише марнували чорнило та папір. Жодна сестра не може не підкоритися Амерлін, принаймні відкрито, але імплементація багатьох декретів потребувала ще сотні інших речей. Вони могли запроваджуватися в життя повільно, так повільно, наче їх ніколи й не існувало, — і це ще в кращому разі.

Альвіарін стояла в кабінеті, холодна, наче ставок під кригою. Елайда зачинила алтарську скриньку, залишивши на столі смужку паперу, на якій ішлося про її безсумнівну перемогу. Несвідомо торкалася її пальцями, наче це був талісман.

— Теслін або Джолін нарешті написали щось крім повідомлення про своє щасливе прибуття?

Це мало нагадати Альвіарін, що ніхто не може почуватися недоторканим. Нікого не цікавило, що станеться з Абу Даром, а Елайду менше за інших. Столиця Алтари могла провалитися у море, і цього б не помітили навіть інші мешканці Алтари, за винятком хіба що купців. Але Теслін засідала в Раді майже п'ятнадцять років до того, як Елайда наказала їй звільнити це місце. Якщо Елайда могла відправити Представницю, та до того ж Представницю від Червоних, яка підтримала її сходження на престол, посланницею до наймізернішого трону, і про причини такого рішення ніхто не знав напевне, хоч чутки ходили й найнеймовірніші, отже, вона може впоратися будь з ким. Джолін — то інша справа. Вона отримала місце Представниці від Зелених лише кілька тижнів тому, і ніхто не сумнівався, що Зелені обрали її, бажаючи продемонструвати, що новій Амерлін не вдасться їх залякати, попри те, що та суворо покарала Джолін. Таке нахабство не могло минути без наслідків. І всі це розуміли.

Елайда хотіла нагадати Альвіарін, що та теж є уразливою, але струнка жінка лише посміхалася, як завжди холодно. Доки Рада залишається такою, як вона є наразі, Альвіарін має імунітет. Вона перетасувала папери, які тримала в руках, витягнувши один з них.

— Від Теслін чи Джолін нічого немає, матінко, хоча це й зрозуміло, зважаючи на ті новини, що ви вже отримали від правителів.... — Посмішка на її вустах стала помітнішою, майже вдоволеною. — Всі вони намагаються розправити крильця, аби перевірити, чи ви так само могутні, як... як ваша попередниця. — Навіть Альвіарін вистачило розсудливості не називати ім'я цієї жінки, Санче, в її присутності. Хоча казала вона чисту правду: усі королі й королеви, навіть прості аристократи, схоже, перевіряли межі її могутності. Треба буде надати їм докази.

Подивившись на аркуш, Альвіарін повела далі:

— Але з Абу Дара є одна звістка. Прийшла каналами Сірих. — Чи підкреслила вона останнє слово, аби ущипнути болючіше? — Схоже, Елейн Траканд та Найнів аль'Міра перебувають там. Видають себе за повноправних сестер з благословення заколотниць... і виступають як посланниці до королеви Тайлін. З ними ще дві невстановлені особи, схоже, з тією ж місією. Чи це хтось з заколотниць, яких немає в нашому списку, чи просто їхні супутниці, щодо цього Сірі невпевнені.

— Що їм, заради Світла, робити в Абу Дарі? — зневажливо промовила Елайда. Теслін мала б повідомити такі новини. — Ця Сіра просто повторює чутки. У донесенні Тарни йшлося, що вони наразі в Салідарі з іншими заколотницями. — Тарна Фейр повідомила, що там перебуває і Суан Санче, і Логейн Аблар, і він розповсюджує цю брудну брехню, яку жодна Червона сестра погидувала б навіть підтвердити, не те що заперечити. Ця жінка, Санче, доклала рук до цього паскудства, це так само беззаперечно, як те, що сонце завтра зійде не на заході. Чому б їй просто не забитися в якусь діру і там не померти благопристойно, як це роблять інші упокорені жінки?

Їй вартувало зусиль не зітхнути вголос. Логейна тихенько повісять, щойно з заколотницями буде покінчено; більша частина світу давно вважає його мертвим. Огидний наклеп, наче Червоні сестри зробили з нього Лжедракона, помре разом з ним. Коли покінчить з бунтівницями, вона змусить цю Санче віддати їй мережу вух та очей. А також назвати зрадників, що допомогли їй утекти. Звісно, марно сподіватися, хай як би їй хотілося, що Альвіарін виявиться однією з них.

— Щось я не можу уявити, щоб ця дівчина, аль'Міра, помчала до Абу Дара, удаючи з себе Айз Седай, а надто, щоб таке утнула Елейн, як ти гадаєш?

— Ви наказали розшукати Елейн, матінко. Це не менш важливо, ніж накинути повідець на аль'Тора — так ви сказали. Доки вона перебувала серед трьох сотень заколотниць у Салідарі, щось зробити було неможливо, але в палаці Таразін вона не матиме такого захисту.

— Я не маю часу на плітки та чутки. — Кожне слово, що злітало з уст Елайди, було сповнене зневаги. Чи може бути, що Альвіарін знає більше, ніж мала б, якщо згадує про аль'Тора та повідець? — Раджу тобі ще раз перечитати донесення Тарни та запитати себе, чи можуть навіть заколотниці дозволити посвяченим удавати, ніби вони носять шаль.

Альвіарін підкреслено терпляче зачекала, доки Елайда договорить, тоді знову переглянула стос паперів і витягла з нього ще чотири аркуші.

— Агент Сірих надіслав малюнки, — промовила вона. — Він не дуже вправний художник, та Елейн і Найнів можна впізнати. — Вона зачекала мить, та Елайда не взяла до рук замальовки, і Альвіарін поклала їх назад до інших паперів.

Елайда відчула, як щочки їй заливає фарба гніву та замішання. Альвіарін навмисне спрямувала її на цю стежку, не відразу показавши малюнки. Вона проігнорувала цей факт, аби не потрапити в ще більш не вигідне становище, але голос у неї став крижаний.

— Я хочу, щоб їх схопили і доправили до мене.

На обличчі Альвіарін не відобразилося жодної цікавості, що змусило Елайду знову замислитися, скільки цій жінці відомо такого, чого вона не мала б знати. Ця дівчина, аль'Міра, могла бути корисною в справі загнuzдання аль'Тора, адже вони з ним були з одного селища. Про це було відомо всім сестрам, так само як і те, що Елейн була донькою-спадкоємицею Андору, а матері її вже не було серед живих. Неясний поголос, що пов'язував Моргейз із

білоплащниками, Елайда вважала маячною, бо Моргейз ніколи не звернулася б по допомогу до Дітей Світла. Вона була мертва, навіть тіла по собі не залишила, і королевою стане Елейн. Якщо її вдасться відірвати від бунтарок, перш ніж андорські Доми посадять на Левиний трон замість неї Дайлін. Елейн мала не менш сильних, ніж вона сама, суперниць у боротьбі за трон. Якщо забути про той факт, що вона одного дня стане Айз Седай.

Елайді інколи траплялося Пророкувати, тобто виявляти Талант, який багато хто вважав утраченим ще до її народження, і колись дуже давно вона провістила, що ключ до перемоги в Останній битві лежить в королівському Домі Андору. Минуло понад двадцять п'ять років, і з того часу, як стало зрозуміло, що саме Моргейз Траканд посяде королівський трон в ході Боротьби за Спадщину, Елайда не відходила від дівчини, якою була Моргейз, ані на крок. В чому полягала ключова роль Елейн, Елайда не знала, але Пророцтва ніколи не брешуть. Іноді вона майже ненавиділа цей Талант. Вона ненавиділа речі, які не могла контролювати.

— Мені потрібна вся четвірка, Альвіарін. — Звісно, дві інші нічого не важили, але вона жодним чином не хотіла ризикувати. — Негайно повідом Теслін мій наказ. Скажи їй, і Джолін також, що вони мусять відтепер регулярно надсилати повідомлення, а інакше пошкодують, що на світ народилися. Включно з інформацією від тієї Мак'юри. — На цьому імені вона скривила рота.

Альвіарін теж сіпнулася, зачувши це ім'я, та й не дивно. Оте трійло Ронди Мак'юри змушувало кожну зі сестер почуватися не в своїй тарілці. Напар з кореня виделочника не був смертельним, проте цей чай прибирав на час здатність направляти, а отже, здавалося, діяв просто проти Айз Седай. Шкода, що вони не дізналися про це до відбуття Галіни; якщо коріння виделочника діяло на чоловіків так само, як на жінок, це могло б значно спростити для неї її завдання.

Замішання Альвіарін тривало хіба секунду; наступної миті вона знову опанувала себе й стояла, тверда й холодна, наче крижана скеля.

— Як скажете, матінко. Впевнена, що вони кинуться виконувати ваш наказ, як і мають робити.

• • •

Далі — у повній книжці «Колесо Часу. Кн. 7. Корона Мечів».
nashaknyga.com.ua